

GRUPA VIII

Wyrazy do dyktanda:

Murzyn, ogród, furтка, paryżanin, polskie, druk, hełm, powódź, poświęteczny, bezzębna, trud, żołnierz, oskarżenie, rączka, przedwczoraj, współczucie, krzyż, kąpielisko, konserwator, koncert, horyzont, konstrukcja, kąpiel, wichura, pożółkłe, późno, żuraw, współpraca, trzepać, chrzest, dróżka, ścieżka, kształt, pszeniczka, najlepszy, tchórz, burza, wrzesień, pszczoła, herbarz, tysiąc, na przełaj, wzgardzona, dżokej, niecierpliwy, niedostateczny, nieporozumienie, dajże, ktokolwiek, przedwczoraj, zazwyczaj, perz, rzeźba.

PYTANIA Z GRAMATYKI

1. Czym jest czasownik i co oznacza (określa)?
2. Odmień przez rodzaje przymiotnik "mały"
3. Wymień znane ci części mowy i krótko omów.
4. Wymień różnice między zdaniem pojedynczym a zdaniem złożonym-podaj przykłady.
5. Odmień przez przypadki w liczbie pojedynczej wyraz "ławka"
6. Jakie znasz części zdania-podaj przykłady.
7. W podanych wyrazach podkreśl przymiotniki: ławka, jasny, okno, słońce, ciasny, murowany, czekać, pracuje, warszawski, dzień, pilny, Janek, zebra.
8. W podanym zdaniu oznacz: podmiot, orzeczenie i dopełnienie-podaj ich określenie. "Nauczyciel pochwalił uczniów"
9. Podaj określenie rzeczownika i przykłady.
10. Do podanych przymiotników dopisz stopień wyższy i najwyższy: miły, ładny, biały

PYTANIA Z LITERATURY

1. Co Biblia daje współczesnym ludziom? – omów historię powstania, podział i znaczenie obecnie.
2. Wyjaśnij, dlaczego „Bogurodzica” jest uważana za pierwszy hymn polski?
3. Jakie znasz pierwsze utwory pisane po polsku? – omów jeden z nich.
4. Co wiesz o twórczości Mikołaja Reja?– Wymień przynajmniej jeden z utworów i powiedz o czym mówi.
5. Czym w literaturze Baroku zasłynął Jan III Sobieski? – omów jego twórczość.
6. Wyjaśnij, pojęcie Oświecenia i podaj nazwiska przynajmniej 2 polskich twórców tego okresu.
7. Co w swoich bajkach przedstawiał Ignacy Krasicki? – omów jedną z nich.
8. Wyjaśnij, dlaczego twórczość Cypriana Kamila Norwida została odkryta dopiero po wielu latach od śmierci poety?
9. O czym mówią „Treny” i dlaczego Jan Kochanowski je napisał?
10. O czym mówi Andrzej Frycz Modrzewski w traktacie „O poprawie Rzeczypospolitej”?
11. Jak rozumiesz słowa Stanisława Staszica – „Takie rzeczypospolite będą jakie ich młodzieży chowanie”?
12. Czym charakteryzował się Romantyzm i podaj nazwiska przynajmniej 3 polskich twórców tego okresu.
13. Wyjaśnij, dlaczego Adama Mickiewicza nazywamy „wieszczem narodowym”?
14. Odpowiedz na pytanie – Czy Jacka Soplicę z „Pana Tadeusza” można uważać za bohatera narodowego? Jeśli tak, to dlaczego?
15. Dokonaj oceny Balladyny z dramatu Juliusza Słowackiego „Balladyna”.
16. Dlaczego Zygmunt Krasiniński dał swojemu dramatowi tytuł „Nie-Boska Komedia” ?
17. Dlaczego Bolesław Prus nadał powieści tytuł „Lalka” ?
18. Na podstawie noweli Henryka Sienkiewicza „Latarnik” wyjaśnij co daje emigrantom polska książka.
19. Dokonaj oceny postawy Jima z powieści Josepha Conrada (Józefa Korzeniowskiego) „Lord Jim”.
20. Wyjaśnij, jak doszło do powstania „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego?
21. Wyjaśnij, dlaczego twórczość Krzysztofa Kamila Baczyńskiego określa się mianem diamentu, którym strzelano do Niemców?
22. Jak rozumiesz motto „Medalionów” Zofii Nałkowskiej „Ludzie ludziom zgotowali ten los” ?
23. Wyjaśnij, dlaczego Maria Konopnicka napisała „Rotę” ?
24. Na podstawie książki Gustawa Herlinga – Grudzińskiego „Inny Świat” przedstaw życie w sowieckim obozie pracy (łagrze, gułagu).
25. Wyjaśnij, dlaczego Stanisława Lema uważa się za największego twórcę powieści „science fiction” ?
26. Dlaczego Marka Hłaskę i jego twórczość określano w Polsce Ludowej twórczością brukową (język ulicy).
27. Co wiesz o twórczości literackiej wielkiego Polaka Karola Wojtyły?

28. Wyjaśnij, dlaczego poetom Wisławie Szymborskiej i Czesławowi Miłoszowi przyznano Literacką Nagrodę Nobla?
29. Wyjaśnij, dlaczego Zbigniewa Herberta, jednego z najwybitniejszych poetów XX wieku, nazywa się mianem moralnego autorytetu opozycji komunistycznej.
30. Wyjaśnij, dlaczego tacy pisarze jak Józef Ignacy Kraszewski czy Henryk Sienkiewicz pisali powieści historyczne

PYTANIA Z HISTORII

1. Wyjaśnij, kiedy i dlaczego Mieszko I zdecydował się na chrzest Polski?
2. Podaj datę i omów przyczyny rozbicia dzielnicowego w Polsce.
3. Wyjaśnij, kto i w jakim celu sprowadził Krzyżaków do Polski?
4. Omów Powstanie Kozackie na Ukrainie i jego wpływ na sytuację w Polsce.
5. Wyjaśnij, dlaczego w czasie Potopu szwedzkiego, Szwedzi tak łatwo opanowali Polskę?
6. Wyjaśnij, kiedy i dlaczego doszło do rozbiorów Polski i utraty niepodległości?
7. Jak doszło do utworzenia Legionów Polskich we Włoszech?
8. Wymień datę, podaj przyczyny wybuchu i znaczenie Powstania Listopadowego.
9. Wymień datę, podaj przyczyny wybuchu i znaczenie Powstania Styczniowego.
10. Omów jakie represje stosowali zaborcy wobec Polaków po upadku powstań narodowych.
11. Wyjaśnij, na czym polegało wynaradawianie Polaków (germanizacja i rusyfikacja) przez zaborców i w jaki sposób broniono się przed nim.
12. Kiedy wybuchła I wojna światowa i z jakie były jej przyczyny i konsekwencje dla Polski?
13. Omów jak tworzyły się granice Polski po I wojnie światowej? (do wyjaśnienia wykorzystaj Powstanie Wielkopolskie i "Cud nad Wisłą")
14. Wyjaśnij, dlaczego doszło do wybuchu Powstań Śląskich – podaj daty.
15. Podaj przyczyny i datę wybuchu II wojny światowej.
16. Wyjaśnij, dlaczego Polska poniosła klęskę w 1939r.
17. Wyjaśnij, jakie były plany okupantów wobec Polski i Polaków w czasie II wojny światowej (okupacje: niemiecka i sowiecka)
18. Wymień i krótko omów podziemne organizacje wojskowe walczące z okupantem w czasie II wojny światowej na terenie Polski.
19. Omów powstanie w Gettcie Warszawskim.
20. Kiedy wybuchło, jak długo trwało i jakie miało znaczenie Powstanie Warszawskie?
21. Wymień i krótko omów ważniejsze bitwy Polaków na Zachodzie
22. Wymień miejsca masowych morderstw popełnianych na Polakach przez okupantów: niemieckiego i sowieckiego (obozy, więzienia, publiczne egzekucje)
23. Co wiesz o Katyniu, Charkowie, Miedwiennoje?
24. Wyjaśnij, jak doszło do przejścia władzy przez komunistów i powstania Polski Ludowej.
25. Omów terror komunistyczny w Polsce Ludowej.

26. W jaki sposób komuniści walczyli z Kościołem katolickim– podaj przykłady
27. Wyjaśnij, jak doszło do powstania Solidarności?
28. Co dał wybór Karola Wojtyły na papieża i jakie były tego następstwa dla Polski i świata?
29. Dlaczego wprowadzono i jakie były skutki “stanu wojennego”?
30. Co dało Polsce i Europie przejście władzy przez “ Solidarność”
31. Wymień kilku najważniejszych twórców “ Solidarności.
32. Co dało Polsce wstąpienie do NATO i Unii Europejskiej.
33. Co wiesz o pierwszych Polakach przybyłych do USA i osadzie Panna Maria?

PYTANIA Z GEOGRAFII

1. Wyjaśnij budowę wszechświata według teorii Kopernika.
2. Wymień i pokaż na mapie największe rzeki Polski i powiedz coś o każdej z nich.
3. Wymień bogactwa naturalne występujące w Polsce.
4. Dlaczego różne państwa na świecie mają różny poziom rozwoju gospodarczego – od czego to zależy? Jaki poziom rozwoju gospodarczego ma Polska?
5. Jakie pasma górskie występują w Polsce? – pokaż je na mapie i powiedz kilka zdań o każdym z nich.
6. Co daje Polsce dostęp do morza?
7. Kiedy został dokonany i jak wygląda obecnie nowy podział administracyjny Polski (podaj liczby)
8. Jakie znasz sposoby uzyskiwania (produkcji) energii elektrycznej? Które występują w Polsce- pokaż na mapie.
9. Wymień miasta portowe w Polsce i pokaż je na mapie. Z czego słyną?
10. Jakie regiony Polski posiadają największe zanieczyszczenia powietrza i dlaczego?
11. W jakiej części świata leży Polska i jaką zajmuje powierzchnię?
12. Wymień i omów największe, według Ciebie, atrakcje turystyczne Polski.
13. Omów w jaki sposób jest realizowana w Polsce ochrona środowiska naturalnego?
14. Wymień jakie zwierzęta i gdzie występują w przyrodzie w Polsce?
15. Gdzie i dlaczego występują największe skupiska ludności w Polsce?
16. Jakie grupy regionalne (kulturowe, religijne) występują w Polsce i w jakich regionach kraju?
17. Wymień cechy środowiska przyrodniczego mające wpływ na rozwój rolnictwa.
18. Co to jest przyrost naturalny i jaki jest obecnie w Polsce?
19. Czy obecny świat może się wyżywić?- uzasadnij swoją odpowiedź.
20. Czy obecnemu światu grozi zagłada?- uzasadnij swą odpowiedź.

Zestawy pytań dla grupy VIII przygotował:

Jerzy Bazydło

